

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis instituram ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor gróf 7-án

Előfizetési árak:

Egészévre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség: Jókai-utca 10.

Kiadóhivatal: DEBRECZENYI GYULA KÖNYVNYOMDAJA (Iskola-utca 4. sz.)

Összeférhetlenség.

Ne csodálja senki, hogy ennek a szónak hallatára minden, a politikához csak valamit értő ember is ideges lesz.

Ideges lesz a tisztelt képviselőház, mert hiszen az összeférhetlenségben leledző képviselő ezen az uton lesznek legkönnyebben tiszteltből nem tiszteltté. Idegesek lesznek az összeférhetlenség bűnében nem létező képviselők, mikor azt látják, hogy a legbefolyásosabb, a legmagasabb hangon beszélő ellenfelek, a kik tisztességre akarják taníttatani az országot és ellenfeleiket, tulajdonképen megfizetett ügynökök, a kik nem az ország javáért, hanem a maguk hasznáért lettek honatyákká. — Idegesek lesznek a kormánypártot támogató választók, mert szegyenelniük kell azokat az általuk megválasztott üzletembereket, a kik nem küldöket, hanem önnönmagukat képviselik, idegesek leszünk végre mi, ellenzéki választók, a kiket a nagyobb erő arra kárhoztat, hogy állampolgári óhajaink teljesedésbe nem mehetnek, s olyan emberek szorítják le képviselőinket a cselekvés szinpadáról, a kormányzástól, a kik az országnak nem hasznót, nem előnyt biztosítanak, hanem milliók jogait és keserves fillereit a saját önző céljaik, passzióik, fényvüzeik kielégítésére használják ki.

A képviselői állásnak tulajdonképen tiszteletbeli állásnak kellene lenni; maga az a tény, hogy tizezrek egy emberre bízzák azokat a jogokat, a melyeket mint állampolgárok gyakorolhatnának, magasztossá teszi azt az állást. Vannak országok, a hol tiszteletdíjakról szó sincs. Nálunk azonban az egész egyszerűen tiszletté degradálódik. Sokszor tehetségtelen emberek, kibaszálva összeköttetéseiket, embertársaik szorult helyzetét, elköltenek egy választásnál 20—40—100 ezer forintokat, rátkumálják magukat egy kerületre, nem azért, hogy megbízó polgártársaikat jogaikban védelmezzék, hanem hogy a maguk arany után való éhségét kielégítsék. A képviselői állás, a tulajdonképeni hivatás teljesen mellékessé lesz, a fő az, hogy az igen tisztelt képviselő ur minél többet zsebelhessen. Megválasztják bankdirektoroknak, ellenőrző közegnek, kap engedélyt vicinális vasutak építésére. Amnyit ért egyikhez éppen, mint a másikhoz, valamennyihez meg éppen semmit, de mert képviselő, a kormányoknál kijárál egyes előnyöket, megizzad, pironkodik a kunyorálásban, a miniszterek pedig meg-

adják a mit kér, hiszen akármilyen zöldséget terjesztenek is az ország elé, ezek az urak mindig találnak a magasztalás szótárában számukra dísztitulusokat.

Felhozhatunk egy konkrét példát. A Veszprém—Zirc felé menő vasutára Festetics gróf, volt miniszter kapott építési engedélyt. Megkapta, nem azért, mert annak a vidéknek a lakosai a maguk érdekében arra kérték, hogy azoknak hasznuk legyen belőle, hanem azért, mert a gróf jó mameluk volt. Szavazott teljes életében mint egy masina, a nagy kormánypártiságban, a mandatum-vásárlásban, meg egyéb, tudja manó milyen passziókban tönkrement, koldus lett. Az ilyen hü embereket tehát segíteni kell. A gróf annyit értett a vasutépítéshez, mint az a bizonyos hajdu a harangöntéshez, de nem is akart ő építeni, hanem kijárta az építési költségeket, a kormány és megye segélyével kipréselt rengeteg összeget a koldusnépből, mikor mindez biztosítva volt, számadást csináltak, illetőleg osztottak, a gróf kapott vagy félmilliót, s ezzel bevégezte dolgát, az építési ügyet átadta valami zsidónak. Aztán hallottunk keserves panaszokat, majdnem lázadászerű tüneteket, mert az a zsidó vállalkozó azoknak a nyomorult napszámoknak a hőréből vasalt ki magának busás jövedelmeket, mert hiszen ő is gazdagodni akart.

Éghekiáltó igazságtalanság ez! S ehhez hasonló esetek száz meg ezer számba vannak. A Tisza-kormány ilyen módon szerzett magának egy mindenért tapsoló többséget, így csinált a Wekerle-Bánffy kormány, így történi: mindez a jog, törvény és igazság szolamai mellett működő s dicsőségesen uralkodó miniszterelnökünk, Széll Kálmán ur idejében is. Ő ugyan megígérte már, hogy változtat a dolgon, de két esztendő óta még mindig csak ígéreti, mert hát az más dolog, megadni, azt mindenki tudja, hogy parasztos. Széll Kálmán pedig ur még pedig igen finom és liberális ur.

München képviselő ur azt kiáltotta oda tegnap Rakovszky beszéde alatt, hogy akkor csak milliómosok lehetnek képviselők, ha őket ezektől a zsiros kereset-forrásoktól elítlik. Hát tíz forint napi díj nem elég egy képviselőnek? Nem élhet abból meg urasan? Vagy azért van ez a koldus Magyarország, hogy egy közkereseti társaság rajta gazdagodjék? Azt hisszük, a választók szeme is kinyíllott már Rakovszky képviselő beszéde után.

Egy érdekes ülés.

Talán több is volt az érdekesnél, ép ily joggal izgatottnak is nevezhetnők az iskolaszékek azt az ülését, a mely csütörtökön az esti órákban folyt le a városház nagytermében. — Rendszerint nyugodt szokott lenni az iskolaszéki tagok kedélyangulata, helyeslő büntetéssel szoktak mindent tudomásul venni, a mit az iskolaszék nagyérdemű elnöke eléjük terjeszt, de csütörtökön lobogott az érdeklődés lángja, tűzcsóvák repültek a levegőben, csatogott a korba, a mely, a különben nagyérdemű elnök a szegény és szerényen összehuzódó tanítók hátrára mért.

Mindenekelőtt azzal a kijelentéssel élünk, hogy nem tartozunk azok közé, a kik Alaghy Dezső iskolaszéki elnök urat mindenütt és mindenért elítélni igyekeznek. Tudjuk, hogy a nyilvánosság terén szereplő embereknek ellenségeik szoktak lenni, de tudjuk azt is, hogy éppen a nyilvánosságnak kötelessége az is, hogy az érdemet a maga helyén megjutalmazza és elismerésével illesse. Alaghy Dezső önzetlenül, a maga nyugalmanak és kényelmének feláldozásával annyit fáradozott a mi városi iskoláink érdekében, hogy igazságosan mindig az őszinte elismeréssel kell neki adoznunk.

Mikor az igazság szempontjából ezeket megjegyeztük, a vita tulajdonképeni tárgyára térünk át, a tanítói kar azon kérelmére, a melyben az iskolaszéknek egy reájuk nézve sérelmes határozatot a helyettesítésekre nézve megsemmisíteni kéri. Az iskolaszék ugyanis nem régebben azt az impraktikus, sőt káros határozatot hozta, hogy ha valamely iskolában helyettesre van szükség, erre mindig az a tanító használatára fel, a kinek osztályában esetleg hitani óra van. Göbel J. György igazgató ezen rendeletnek értelmében cselekedvén, kénytelen volt pl. a felsővárosi iskolákból rendelni helyettes a fővárosi iskolák osztályaihoz. Természetes, hogy így az a sárban evickelő tanító két órát vesztett, mert egy óra alatt ért le az illető iskolába, és éppen egy óra kellett, míg a saját osztályába visszaért. De hát mivel az iskolaszék ezt a szerencsétlen határozatot meghozta, kénytelennek vélte magát, hogy ahhoz körömszakadtáig ragaszkodjék, mert mint Fittler Béla mondotta, azzal akár a „mea culpa“ mondanák ki. Mintha az az iskolaszék eszhatatlanság adományában részesült volna és szegény volna rá visszajavítani azt, a mit egyszer helytelenül tett meg.

A tanítói kar természetesen kérte az iskolaszéket e sérelmes határozat megsemmisítésére, Alaghy Dezső azonban nemcsak hogy egy betűt sem engedett, hanem a logika útján egyenesen Göbel igazgatót támadta meg, a ki a tanítóknak fogja pártját s a helyettesítésekkel illetőleg a helyettesítések jogosultságának elbírálásánál nem jár el kellő szigorral. A ki ismeri Göbel igazgatót, tudja, hogy ez a vid meennyire igaztalan, mert Göbel igazgató akikora szakértelemmel, tapintattal és erélyvel vezet iskolái ügyeit, a melyhez hasonló bíznny csak ritka helyen találhatunk s hogy a székesfejervári elemi iskolák mintául szolgálhatnak, az legnagyobb részben az ő és a nagygyűlésben kitűnő tanerők érdeme. Természetben Göbel kereken visszautasította ezt, a már sokszor ismételt vádat. Mindazonáltal sem az ő érveiben gazdag indokolása, sem a tanításügy nyilvánvaló érdeke nem tudta arra bírni az iskolaszéket, hogy sérelmes határo-

Mai lapunk 4 oldal.

szatát megsemmisítse, szóval 5 ellenében a kérelmet visszautasították.

Ezen tárgynak izgatott tárgyalása után a másik, még pikantériákban sem szűkölködő vita keletkezett a fölött, hogy az iskolaszék gondoskodjék-e még egy helyettesítő tanítóról. A mostani helyettes, Magó Károly ugyanis Nyéki Jenő betegsége miatt állandóan le van kötve. Alaghy Deszót ez az indítvány roppant dühbe hozta. Az asztalt verte és azzal fenyegetőzött, hogy állásáról fog lemondani, ha az iskolaszék ebben a tekintetben másként határozna. Egyben egy durva vajat vágott a tanítói kar szeme közé t. i. ha új helyettes is lesz, még több tanító fog elmaradni az iskolából. E szerint tehát a tanítók lelkiismeretlenek, hanyagok és kötelességmulusztók, a kik fölveszik ugyan busás fizetésüket, de a kötelességet, melyet állásuk rájuk ró, lelkiismeretlenül megszegik. Vagy van a tanítói karban ilyen ember, vagy nincs; ha van, tessék a homlokára sütni a bélyeget, de egy egész testületet egyszerre pellenegre állítani olyan eljárás, a melynek megbírálására nem vállalkozunk.

Hasonló az iskolaszék elnök másik nyilatkozata, a melyet Nyéki Jenő vezető-tanító ellen tett. Tudvalevő dolog az, hogy Nyéki Jenő egyik legképzettebb és leglelküimeretesebb tagja a fejevári tanítói karban. Talán éppen ezen lelkiismeretes kötelességtudása az oka annak, hogy szívbajt kapott, a minek következtében orvosai őt az iskola látogatásától tiltották. „Nyéki Jenő pedig januárban ismét tanítani fog, ellenkező esetben pedig kiáltott Alaghy, majd más langon beszélünk vele.” Igazán azt volnánk bátrak kérdezni, hogy hol is vagyunk mi, Magyarországon, avagy a muszkák hazájában: kicsoda az az iskolaszéki elnök, a tanítói kar jogainak és érdekeinek védelmezője-e vagy inkvizitor, a kit a deliquensek kivégzésével bíznak meg? Vagy egészséges Nyéki Jenő, vagy nem. Ha egészséges és mindamellet megesalja felelősségét és betegséget szimulál, akkor indításnak ellene fegyelmi eljárást és vegyék vád alá azokat az orvosokat, a kik orvosi esküjük megszegésével róla hamis információkat állítanak ki, vagy pedig valóban beteg s akkor, azt hisszük, az iskolaszéki elnök ur elégtétellel tartozik egy becstelenben megsértett tiszta jellemű ember személyének.

Volt még egy nagyon furcsa incidens. — Egyik öreg tanító megtagadta az engedelmességet az iskolaszéki határozattal szemben. Göbel J. György izgatott rosszalta eljárását, de mégis menteni akarta őt azzal, hogy hiszen az illető már öreg, beteges ember. „Hiszen ha fiatal volna megemlémn” kiáltott közbe az iskolaszék farkasétvágyu elnöke. Tehát a század végén a humanizmus korszakában eljutottunk már odáig is, hogy egyes éhes urak szelid tanítókat frustokölőnek fél. Azt hisszük, nem volna épen ségtelen megvetendő látvány az iskolaszéki elnököt látni, a mint atyai gonjaira bizott sovány tanítókat vacsoránál s ajkairól azoknak zsírja csöpögne le. Hallottunk nem rég, hogy „úsd vissza”, most inn egy újabb motto: „megszem”.

Úgy hallottuk, hogy a tanítói állás a legnehézebb és leghálátlanabb feladatok közé tartozik, küzdeni, keservösen fáradni kell a tanítónak azért az eredményért, a melyet hosszú munka után elérni tud, vesződnie kell tanítványával, sokszor küzdeni a szülők ellen, a kik százszor előbb meglátják a hibát, mint az érdemet, de ez huzaján, mert hiszen a tanító kenyerre keserű volt mindig és az is marad, de hogy maguk a tanítók előljárói, a kiknek alárendeltjeiket védelmezni kötelességük, hogy azok ellenséget birjanak benne, védő helyett mindenütt vádlót, valóságos ügyészt, a ki hivatalból üldöz minden képzelt dologot, ez igazán nagyon, de nagyon zomoru dolog és nagyon sajnáljuk, hogy épen nálunk, Székesfejérvárott kell megtörténni, a hol lelkes és lelkiismeretes tanítói karunk és ennek folytán kitünő iskoláink vannak.

Székesfejérvár városa sokat köszönhet Alaghy Deszónak, a ki oly sok év óta ingyen végzi az iskolaszéki elnök teendőt, sajnos azonban, hogy a tanítói kar, az iskolaszéki elnökben csupán főbevalóját, de nem egyszeresmind jó-

akaróját kénytelen látni. A hol a város javára valamit megtakarítani lehet, ott Alaghy Deszó rögtön az indítványozók élén áll, legkevésésem sem tördőve azzal, ha az amugy is szegényesen dotált tanítók rovására történik. A fejevári tanítók többit és jobb barmásodót érdemelnének. Egyébiránt, a mint halljuk, a tanítói kar az iskolaszék sérelmes határozatát, ha kell, a miniszterig is meg fogja fellebbezni. —az—

UJDONSÁGOK.

— **Zichy János gróf a pápánál.** Ő Szentsége XIII. Leo pápa tegnap külön kihallgatáson fogadta ifj. Zichy János grófot, az orsz. neppárt elnökét és nejét. — Ő Szentsége hosszabb ideig nyájasan beszélgetett a grófi párral, mely boldogan távozott Krisztus helytartójától.

— **Steiner püspök emlékezete.** A Szent-László-Társulat tegnap reggel 9 órákor gyászmisést tartott az egyetemi templomban Steiner Fülöp székesfejérvári püspök lelküdvéért. A templomnak első padsorait fekete posztóval vonták be s azokban foglaltak helyet a Szent-László-Társulat, aquinói Szent-Tamás-Társaság s a Katolikus Kör tagjai. élükön gróf Zichy Nándorral. A szertartást Szmeccsányi Pál szépesi püspök végezte nagy papi segédlettel, mely alatt a növendékpapok énekkel gyászdalokat adott elő.

— **Új körorvos megyénkben.** Duschinsky Miksa dr. okleveles orvost odúdi körorvossá választották. Nevezett orvos tudori oklevelét a mincheni tud. egyetem orvosi karán nyerte, melyet Odúdi község előjárósága szabályos kihirdetés végett ma Fejérvármegye alispánjához beküldött.

— **Vörösmarty-ünnepély.** A magyar nemzet méltó lelkesedéssel ünnepelte meg a költőfejedelm születésének száz éves fordulóját. Városunk szerencsésnek vallhatja magát, hogy az ünneplésből az országnak rész e város polgárainak jutott, a kik között a hazafias lelkesedésnek, az igaz hazaszeretnek a helybeli kath. körök mindenkor példás fájlavivői voltak. Joggal mondhatjuk tehát, hogy elevenéi maradt hű, midőn egy nagy szabású ünneppélylyel rója le hazafias kötelességét a költőfejedelm emléké iránt, mely alkalommal az alábbi megnyitót bo. sajátotta ki: a Székesfejérvári Belvárosi Katolikus Kör 1900. december 20-án a ciszterezita rend főgyunasiumának dísztermében a *Vörösmarty-szoborjára ünnepélyt* tart, melyre t. czimet és családját tisztelettel meghívja a rendező-bizottság. — Kezdeté este 7³⁰ órákor. — Bejárát az Iskola-utczáról. — Jegyek 1 koronáért válthatók Szlávik Zsigmond és Knazovitzky Béla üzletben. E jegyeken kívül állóhelyekre is adatnak ki jegyek 50 fillérért. Műsor: 1. *Hymnus* (Andante religiozo) Palestrinától. Előadja az V. honvédkerület zenekarának egy része Frycaj Richárd karmester vezetésé alatt. 2. *Isten segits.* Vörösmarty Mihálytól. Zenéjét szerző Seyler Károly. Előadja a kör férfi kara dr. Kniefel Ferenc székesegyházi karnagy vezetése mellett. 3. *Vörösmarty M. hazaszeretete és vallásossága.* Irtá Peck Gyula főreáliskolai hittanár. 4. *Almok.* Wagner Richárdtól. Előadja a honvédeknek egy része. 5. *Szép Ilonka.* Melodráma. Szövege Vörösmarty Mihálytól, zenéje Erney Józseftől. Előadja Walper Mariska k. a. zongorán kíséri dr. Kniefel Ferenc székesegyházi karnagy. 6. *Czinka Panna* jellemrajz cigány dallamok után iria Frycaj Richárd. Előadja a honvédzenekar egy része a szerző vezetésé alatt. 7. *Szózat.* Férfi négyes. Szövege Vörösmarty M. dallama Eggressy B.-tól. Előadja a kör énekkara.

— **A közönség figyelmébe.** Tekintettel a karácsonyi nagyobb forgalomra a helybeli postahivatal f. hó 23 azaz vasárnap déluán a rendes hivatalos órákon belül a *csomaglevélteli szolgálat ellátására* a közönség rendelkezésére áll.

— **A közigazgatás egyszerűsítése.** A belügyminister a közigazgatás egyszerűsítése tárgyában egy kimerítő rendeletet intézett az összes főispánokhoz és felkéri őket, hogy a közigazgatási eljárás egyszerűsítésének kérdését egy külön e czélra egybehívandó tisztviselői értekezleten tegyék megbeszélés tárgyává. **Fiáth Pál** báró főispánunk a jelzett értekezletet a folyó évi december 22-én délelőtt 10 órákor tartandó vármegyei közgyűlés lefolyása után óhajtván megtartani, felkéri az érdeklődőket, hogy a mondott időben a megyéhez II-od emeleti kistermetben megjelenni sziveskedjenek.

— **Jótekönyvség.** Madaras Lipótné ő nagysága, ki már jószívűségének oly sokszor adta tanujelét, az idén 100 koronát adott a helybeli jótekönyv nöégylet czéljaira, a miért ez nton is hálás köszönetet mond **Reb Istvánné** pénztárnok.

— **Esküdtöröség.** Székesfejérvár. Az 1901-ik évre följástrom. (Folytatás.) Vidékiek: Adamec Elek (Nagy-Loók), Auspitz Ignác (Szolgaegyháza), Badicz Antal (Csosz) Bajor József (Ráczalmás), Balassa Gyula (Sárbogárd), Baly Kálmán (Nyék-Pettend), Bárdossy Viktor (Nádasd-Ladány), Boda Sándor (Sár-Abai), Bóday Dániel (Duna-Adony), ifj. Bónás János (Sár-Abai), Bokrossy Miklós (Füle), Bóné Kálmán (Gárdony), Borbély Sándor (Sár-Abai), Brachfeld Lajos (Mány), Branibig Vilmos (Duna-Adony), Brünauer Miksa (Polgárdi), Buder József (Moor), gróf Cziráky Antal (Lovasberény), Csákvári István (Alap), Csányi Ferenc (Nagy-Loók), Csontos Andor (Baracska), Dealy Lajos (Csákvár), Dettrich Zsigmond (Sár-Abai), dr. Décsény István (Sárbogárd), Dóra Szilárd (Duna-Perentele), dr. Dechler Mór (Vaál), Dzsaja Ambrus (Ercsi), Edes István (Csóvár), Fa Lajos (Sár-Abai), dr. Fantusz Fülöp (Polgárdi), Farkas Gyula (Herzegfalva), dr. Fekete Izidor (Sárosd), Fiáth Imre (Sár-Abai), Flink Ferenc (Nádasd-Ladány), Fürtsner Mór (Moor), Frankl Izidor (Ráczalmás), Friedreich Rezső (Nyék-Pettend), Galter Frigyes (Martonvásár), Goldner Sámuel (Duna-Perentele), Göttmann Andor (Herzegfalva), Graffy István (Sárkeresztur), Griebisch Béla (Szolgaegyháza), Grosz Mór (Nyék-Pettend), Grünfeld Béla (Nyék-Pettend), Grünfeld Gábor (Csákvár), Grünfeld Ignác (Veleg), Gutti István (Csurgó), Günsberg Mór (Iváncsa), Gyapay Pál (Bicske), Gyarmaty Pál (Lovasberény), Györi József (Seregyés), Gyurkovits József (Nándor) Halmi Nándor (Csosz), Hankó Oszkár (Pákoz), Harly Antal (Czece), Haj Antal (Ráczalmás), dr. Heinrich Béla (Sárkeresztur), Helfer Pál (Lovasberény), ifj. Herman János (Czece), Heuman József (Moor), Hoffman Gyula (Csákvár), Jenisch Adám (Sárosd), Kopácsy Jenő (Duna-Adony), ifj. Kasó Pál (Sár-Abai), Kasza János (Czece), Kerekes Lajos (Ercsi), Kis János (Duna-Adony), Kis Mátyás (Duna-Adony), Koller Pál (Alsó-Szent-Iván), Koller Tivadar (Alap). — Folyt. köv.)

— **Tuszkau Mór** a petróleum-világosság forrása. Ezt tudjuk. Tudjuk azt is, hogy ez a kazar ur minden kritikán aluli módon teljesíti a kötelességet, mert a lámpák gyakrabban nem égnek a szerződésileg megállapított időben, mint égnek. Ujban azt is tudjuk — a rendőrség állapította meg —, hogy 0.4 liter petróleum felhasználására van kötelezve s *cannak 0.3 literes lámpák is* s miként az éjjel konstatáltattott, már éjjel félig 30 lámpa nem égett, holott reggel 6 óráig kellett volna égni. Mindezt most már tudjuk s öszintén megvallva, nagyon kíváncsian várjuk a megtorló eljárást, mert bizony a sok panasz daczára eddig nagyon keztyús kézzel bántak ezzel a kazar urral. Csakis így lehetséges, hogy kazar honpolgáraink mindenből tudnak jövedelmegy vállalatot teremteni, mert a mit jögtalanul visszartartanak, szerintük az a lelkiismeretes nyereség.

— **Névváltoztatás.** Kiskoru Lang István sárbogárdi lakos vezetéknevét belügyministeri engedélylyel „Leventé”-re változtatta.

— **Ne orozz!** *Hingyi Katalin* 17 éves dunapentelei születésű hajadon cseléd augusztus 30-án öz. Grosz Ferencné zárt padlását hamis kulcsal kinyitotta és onnan 12 korona értékű 2 inget és 5 zsebkendőt elvitt. A budapesti kir. büntető törvényszék ez ügyben a napokban megtartott főtárgyaláson az önmagáról megfelledezett leányt 6 hónapra börtönre ítélte.

A kegyelem napja. Valóban azok voltak a december 1. és 10-ike közé eső napok a ráczalmási kath. hívekre nézve. *Midlinsky József és Fraszi István* Jézustársasági atyák sz. missiót tartottak Rácz-Almásón 10 napon keresztül. Alig lehet leírni a hatást, melyet e minden jóra fogékony nép lelkében az Istenül küldött apostolok szavai előidéztek. Ezeröttszázan járultak a szent-ségekhez. Felejtethetlen benyomást tett az utolsó napon rendezett körmenet, melyen kétezer ember vett részt, égő gyergyákkal. Középen 8 legény vitte a megáldott missió-keresztet, többi társaik pedig kísérték azt. Az utolsó nap délutánján a ráczalmási hölgyek dr. *Kemény Kálmán* né, a kath. kör pedig *Barcza Gábor* vezetésével alatt tisztelgettek a fáradhatlan missió atyáknál és mondtak nekik köszönetet az apostoli munkáért. A nép a plebánia udvarába gyűlt s ott bucsuzott el jéteveitől, a kik meghozták számára azt a mit a világ meg nem adhat: a lelkek békéjét és a szív tisztaságát.

Hütlén kanász. *Szabó* Görgy zámolyi urad. kanász a napokban a gondjaira bízott serettek közül *Grohman József* 22 kor. értékű malaczat eladta *Komlói József* vendéglősnek 12 koronáért. A nyomozást teljesítő csendörök kiűzték a hütlén kanászt, a ki hosszas tagadás után beismerte bűnét s részegséggel mentette magát.

Elcsipett orrvadász. Sági János mohai mezőúr vadászaton érte *Horváth Lajos* polgárdii vasúti őrt és *Horváth János* szintén vasúti őrt 1 éves (nyula) fiát. Sági kötelességszerűleg a fényvert el akarta kobozni, ámde ez nem ment valami könnyen, mert *Horváth* lelővéssel fenyegette a mezőúr, a kinek végre is sikerült a fényvert kivenni *Horváth* kezéből. Az ügy, a mennyiben látóság elleni erőszak büntette látszik fenforogni, a törvényszék előtt nyer elítélést.

Több világoasságot. Ezt a két szót mondta Goethe, a nagy német költő, mikor halálos ágyán utolsó órája közelgett. De mondta ezt már egy pár fehérvári földink is, ha véletlenül éjjel tájban baktatva az orra után, a nálunk oly hagyományos éjjeli homályban valamelyik világtalan gázlampa ducának talált neki menni és önkéntlenül konstatalta azt a fizikai tény, hogy a vasduz keményebb az ember fejénél. Ilyen helyi érdekű dolgok jutnak eszünkbe, midőn Fejérvármegye alispánja felkéri a városi tanácsot, hogy a közel jövőben megnyitandó új Szent-György kórházból egész a sorompóig elterülő utcáriszletet kellő megvilágításáról idejekorán gondoskodják.

Lopások. *Szilgyi* János helybeli lakos száraz-réti hajlékát a napokban feltörték s onnan több ruhaneműt s pénzt elvittek. A nyomozás során kiderült, hogy a tettesek *Lukács Imre* és *Einheim Ferencz* helybeli lakás nélküli lakosok, a kinek jó hírnevét a rendőri krónika már számtalanszor dokumentálta. Ugyancsak az ő munkájukra vall a *Majsa István*né kárára elkövetett lopás, a kinek *Jókai-utcai* kamarájából tegnap reggel egy fél mázsa kukoriczát emeltek el. — F. hó 8-án *Műzs István* tánci lakos szobájába ismeretlen tettesek betörték s onnan mintegy 100 korona értékű ágyneműt elloptak. — E hó 10-én pedig *Vértes Károly* lovasberényi lakos szobáját törték fel s onnan egy 7 kor. értékű képes levelező-lap tartót s ötv. *János* Jánosnétól pedig egy kéményseprő czimtáblát loptak el. A csendőrség a tetteseket *Várady Károly*, *Spindler Ferencz* ottoni és *Aschert János* velencei legények személyében kinyomozta.

Színház.

December 13.

Tél és tavasz. Operette 3 felvonásban. Szövege a „Tündérge“ című francia vígjáték után, zenéje *Rozenzweig* testvérektől. A komolyabb operettek közé tartozik, a mi azt jelentené, hogy nem követi az újabb táncoperette mintákat, hanem librettója valósággal vígjáték számba mehet, a mint hogy abból is lett átdolgozva. Ez minden esetre szép dolog, de a szövegírónak

nem lett volna szabad megelégednie arról, hogy az operette mégsem lehet operette és vígjáték egyzersmind; vagy egyik vagy másik, de a kettő összevonva semmi esetre sem, minthogy nem szabad a szobornak egyttal befestve is lennie vagy a distichonnak rimelnie. Ennek következménye azután, hogy könnyed operettet várunk s az egész első felvonáson keresztül hosszú, unalmas párbeszédokat kell hallanunk, a mit csak ritkán szakít egy-egy zeneszám. Csak a felvonás vége felé elevednek meg egy kissé a szereplők s mutat a darab operette jellegét. A 2-ik és 3-ik felvonás elég jól megy, nem lévén annyi cselekmény, sőt helyenként igen szép részletei vannak. Szóval, ha a darab unalmas is eleinte, nem kell elkeseredni, hanem türelmesen várni s a türelem meghozza gyümölcsét. A zenét illetőleg annyit konstatalhattunk, hogy határozott jellege nincsen érte ezalatt, hogy míg helyenként komoly, szinte operai színezetű, máskor egyész közönséges, különösen sok benne az ismerős melódiájú tánc-keringő, melyek mind egy sablonra mennek. Ettől eltekintve és leszámítva azt, hogy némely melódiát már nagyon ismerünk a régi jobb operettekől, operakból s ballettekből, sok szépet is lehet találni a *Rozenzweig* testvérek muzsikájában. — A mi az előadást illeti, egészben véve elég jó volt. *Halmáné* ugyan szerepének inkább csak „tél“ részében volt „stylszerű“ s a „tavasz“ bizony nem tudta megfelelőleg személyesíteni, de hát láttunk mi már kevésbé színre való operette-primadonnákat is. *Lérai Sárka* és *Mányai Aranka*, főleg ez utóbbi elég jók voltak.

December 14.

Oneth György *Vasgyáros*-a került színe. Derblaynak a munka emberének és az előkelő származású, gógós, de *Derblay* férfiasága által végre is meghódított *Claire* szomorú sorsa iránt igen szép számú közönség érdeklődött. Péntek lévén meg azután drámai előadás, azt hittük, hogy a nézőtér üres marad, ámde ez egyszer csalódtunk, mert a nézőtér csaknem teljesen megtelt. Az előadás meg is érdemelte a közönség érdeklődését. *F. Lányi* Irma *Claire* szép tehetségét teljesen érvényre juttatta. A gógós leányt, ki csupa daczból kezét nyújtotta *Derblay*nak; és asszonyt ki férjétől irtózik, mignem ennek erős nemes férfiasága a szerelem érzetét kelti fel benne, átértett gondos és sikerült alakításban mutatta be. *Derblay*való páros jelenetében midőn *Athenist* házából kintasztja és a párbaj jelenetben zajos tapsokra ösztönözze a közönséget. *Szatmáry*-nak (*Derblay* is jó esteje volt. Szerepének igyekezett teljesen megfelelni s volt több jól sikerült jelenete, melyek ügyes megjatszásáért méltán megillette őt a közönség tetszénnyilvánítása. A többi szereplőkről is elismeréssel szólhatunk, jó keret nyújtása által csak emeltek az előadás sikerét. Úgy látszik a tele ház jökezdvre hangozta a játszókat és valamennyien buzgón iparkodtak betölteni szerepeiket s így a legjobb előadások egyikét élvezte a közönség, mely oly szívesen nézte a sikerült előadást, hogy a darab végén sem akart még eltávozni. Nem elégedett meg az író lefejezésével, hanem látni akarta a párbaj után a már egymást megértett szerető pár további boldogságát is. Hosszabb ideig tétovázva állott a nézőtér a közönség és várta az ő felgöngyölését mint még következő jelenet.

Felelős szerkesztő: Chay Antal.

HIRDETÉSEK

felvétetnek

jutányos áron

kiadóhivatalunkban

(Iskola-utca 4. sz.)

ÁRUHÁZ

a „Kék“

Csillaghoz“

Nádor-utca,

volt Steininger Sándor-féle helyiség.

A közeledő karácsonyi és ujévi ünnepekre már ma megnyitjuk

Nagy

karácsonyi vásárunkat,

mely 1900. január hó 1-ig tart,

tudatván t. vevőinkkel, hogy összes rak-táron levő czikkeinket: ruhakelméket, barchetokat, mosókelméket, selymeket épügy csipke és gyapjufüggönyöket, szőnyeget, vászonárukat bámulatos olcsó árakon becsájítjuk eladás alá.

Legalkalmasabb

karácsonyi és ujévi ajándékok:

- 1 teljes szövetruha összes beléssel és díszszel . . . . . 2 frt 75 kr.
- 1 elegáns téli kabát . . . . . 5. — 5 frt 50 kr.
- 1 szörme garnitúra (kar-mantyu és czicza) . . . . . 3 frt 50 kr.
- 1 elegáns flanel blous . . . . . frt 57 kr.
- 1 elegáns selyem blous . . . . . 2 frt 25 kr.
- 1 selyem színházi elcharp rojttal . . . . . frt 94 kr.

Szenzációs olcsóság!

- Pongis selyem, legszebb minta és színekben — 55. — frt 75 kr.
- Brocát selyem, színes és fekete . . . . . — 75. — 95, 1 frt 05 kr.
- Homespun-kelme 120 cm széles . . . . . — frt 78 kr.

Szigoruan szabott árak!

Azonnali készpénzfizetésnél 5% engedmény!

Vidékre mintákat szívesen küldünk! Vidékről beérkező megrendeléseket pontosan teljesítünk!

Áruház

a „Kék Csillaghoz.“

Schubert és Schlesinger

divatáruhaza
Székesfejérvár, Nádor-utca.

Óriási Occasió eladás!

Karácsonyi vásár, mely már most kezdődik és tart

1901. január hó 1-ig.

Legkedvezőbb alkalom karácsonyi és újévi ajándék-
tárgyak bevásárlására, de épugy nagyobb bevásárlá-
sok eszközlésére, mert raktárunk összes cikkei
1901. január hó 1-ig leszállított áron kerülnek eladás alá.

Karácsonyi árjegyzékünk:

Angol scheviott kelme 120 cm. széles,
minden színben Mt. ár . . . 40, 45, 50.

Női posztó dupla széles, Mt. ár . 45, 50.

Francozia divat kelme 120 cm. széles,
méter ár . . . . . 85, 95.

Mosó báronyok remek szép színekben,
méter ár . . . . . 90.

Színes foulard selymek kitünő mino-
ség, remek szín változásokban mt. ár 75.

Színes proqram selymek legszebb szín
mintázatban mt. ár . . . . . 88.

Színes és fekete brockát selymek mé-
ter ár . . . . . 95, 105, 125.

Egész nehéz fekete brockát selymek
méter ár . . . . . 1 frt 25, 150.

Mosó flanel minden színben méter
ár . . . . . 20, 22, 28.

Színes barehetok jó mosható minőség-
ben mt. ár . . . . . 20, 22, 26.

Előbli idényről visszamaradt szín-
tartó mosókémek mt. ár . . 18, 20.

Szővet, selyem, mosó flanel és
kazán maradékok minden árban.

Piquet és batiztok legszebb szín és
mintázatban mt. ár . . . . . 28, 35.

1 vég valódi Schroll siflon 4 50, 5 50.

1 vég creasz vászon kitünő mino-
ség . . . . . 6 50, 7 50.

1 vég Irlandi vászon 4 80, 5 50, 6 75.

1 vég valódi rumburdi vászon 42 mé-
teres . . . . . frt 21.—, 23 —, 28.—.

1 vég ezma kanavászon

frt 4 50, 5 50, 6 50.

1 vég csinvat ágyhuzatra frt 5 75, 6 75.

1 vég csinvat . . . . . frt 10 50.

1 vég vászon damask . . . frt 11 50.

1 vég egész nehéz damask . frt 12 50.

Confectió osztály:

1 téli kabát szövet béléssel . . . frt 5 50.

1 téli kabát selyem béléssel . . . frt 6 50.

Téli gallérok clott béléssel . frt 6 50, 8 50.

Téli kör köpenyek . . . . . frt 12.—

1 karmantyú és bolier nezz szőrméből frt 3 50.

1 karmantyú és bolier putria szőrm. frt 4 50.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk. — Vidékre mintákat
bérmentve szívesen küldünk.

Kiváló tisztetettel

Schubert és Schlesinger.

F

Novi
katholikusok

Egészévre

Azt l
a Székesfe
szerkesztőj
fecskek k
fakasztó t
nak meg
pardon! e
Valaki o
épen vala
dalia, s in
széles e li
örömteljes
kedélyhan
Egyik örö
sik ködb
olyan is.
akárhány
az egyszé
verve.

Sokar
hogy ápr
telt fecske
négy hón
fogunk ka
lan nemel
fogják. Pe
kacska. a

A FEJE

Könyv
Nézet
Külön
Olgyan

Ez a j
Hogy
Ugy sz
Ugyan

Holdr
Ablak
S az
Uolsó

Rideg
Azt hi
Fáj a
„Nejő

A fod
partján, a
siri álmát.
Nem
dozza jötte
drága tagja

Takarmány zabos bükköny
kitünő minőségű eladó.

Mintegy 400 méter mázsa
zabos bükköny

800 koronáért eladó Kosa-
ras Sándor szolgálóházai
birtokán.

Borovicska, törköly-pálinka és
szilvoriumot

ajánl 5—10 és 14 literes kosárüvegek-
ben, posta-utánvét mellett

Szepesi borovicskának literjét . . . — frt 70 kr.
Erdélyi 3 éves törköly-pálinka literjét 1 frt — kr
Slavoniai 3 éves szilva-pálinka literjét 1 frt — kr.

Mérey Sándor,

Budapest, VII., Csömöri-ut 29. szám.

Keresztény, lelkiismeretes kiszolgálás
és az áru tiszta, természetes valóságáért
szavatosság biztosítatik.

Hirdetmény.

Értesítjük Fejérmegye

közönségét, hogy a bolgár
katonai bizottság, egyenesen
a tulajdonosoktól — minden
közvetítő (ügynök) kizárásá-
val — csödöröket, lovassági
és liszti-lovakat 4—6 éves
koruakat, 160—172 czeni-
méter magasságban venni
öhajt.

A bizottság a lovakat e hó
18., 19. és 20-án, reggel 8 órá-
tól délután 3 óráig megte-
kinti és egyuttal megveszi a
„Magyar Király“ szálloda
udvarában Székesfehérvárott.

A bizottság.

